

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

„Edinost“
zhaia enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve.).

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Vprašanje naših vodnih zvez.

I.

Dolgo časa že delajo avstrijski Nemci, sosebno pa oni iz sosednje države, na to, da se napravijo ugodne vodne zveze z Donavo. Vzlasti so jim na srečo kanali: Donava-Vltava-Laba, Donava-Odra in pa Laba-Odra. O teh projektih se je že mnogo pisalo in govorilo pri nas in v Nemčiji, a naklonjeni so jim tudi Čehi. To je umevno, ker je to njihov interes. Razpravljalo se je o tem tudi v kmetijskem in gospodarskem klubu na Dunaju — kjer je specialist prof. Oelwein govoril o raznih projektih — in pa v trgovinskih zbornicah v Hamburgu in Ljubcu. Pisali pa so o teh načrtih Oelwein, Kaftan (Čeh), dr. Steiner, dr. Voltz i. dr.

Govorilo se je nadalje, da tudi Poljaki hočejo zahtevati regulacijo svojih voda, tako, da bodo povsem plovne in da bodo kakor prometna sredstva zadostovala zahtevam moderne trgovine. To je menda letos jedna glavnih točk Poljakov, katero hočejo doseči. In morda ne bi bilo preveč drzno, ako bi se upali trdit, da jim je mnogo lažje na tem, da naš avstrijski parlament »ostane« ravno radi njih ravnokar označenih želja: vzlasti se, ko smejo računati, da se jim izvestni in dalekogledni krogi ne bodo preveč protivili. Tu je morda tudi glavni vzrok, zakaj so Poljaki tako energično nastopili se svojim strašilom o absolutizmu — ki baje preti, ako bi Čehi nadaljevali z obstrukcijo — in so pripravili Čeha, da so odstopili od obstrukcije gled predloge o kontingentu novincev. Poljakom je bilo tega, da preprečijo razpuščenje zbornice in da ostane torej odprta možnost, da dosežejo svoje namene. Kakor skrivni bratje jim privoščamo sicer to iz sreče, vendar se nam zdi, da o tem važnem vprašanju treba spregovoriti nekoliko besed posebnim ozirom na naše južne provincije, ki bodo živo prizadete, ako se gori označeni projekti uresničijo. To so sprevideli že tudi naši slovenski poslanci, kajti baš te dni smo čuli z Dunaja, da so se naši poslanci obrnili do Čehov z nujnim pozivom, naj odstopijo od obstrukcije, kar se tiče gospodarskih vprašanj, zlasti pa gled vprašanja druge železniške zveze s Trstom. Posebno pa da so naši poslanci prosili posl. Kaftana, da dotični odsek zbornice čim prej prouči pro-

jekt nove železnice. Drugo vprašanje pa je seveda, da-li bodo naši poslanci v tem prizadevanju tako srečni kakor so Poljaki.

No, povrnimo se k našemu vprašanju. Poljski poslanec Rutowski je torej te dni stavil v zbornici predlog, da se kanala Donava-Odra-Vltava in Odra-Laba zgotovita. To bi bilo jako lepo, jako napredno in za državo tudi jako koristno, ako bi pozneje, ko bo odprt obratni tok, znali čuvati svoje domačinske, recimo avstrijske interese! To pa je pomislek, ki vzbuja skrb. Takega čuvanja lastnih koristi je težko pričakovati in to iz mnogih ozirov. V nas v Avstriji je že od nekdaj tista »lepa« navada, da smo dovršili kako veliko delo, ki je stalo mnogo žrtev, koristi od tega pa imajo — drugi! Opravičena je bojazen, da bo istotako, ako se uresniči gori navedeni projekti.

Oglejmo si stvar malce od bližje! Naše avstrijske obratne zveze ali občila so nasproti Nemčiji na slabšem v vsakem ozirom, posebno pa se, kar se tiče zvez po vodi. Razmerje naših plovbenih vod z onimi v Nemčiji je: 1:8. To je že velika razlika, ki pa dobiva še večji pomen, ako preudarimo, da v nas pravih kanalov sploh nimamo, razen na Ogorskem dva (Francov in Begov), in pa, da vse naše reke — razen Donave — kar jih imamo, izvirajo v naši državi, a se iztekajo v tuja morja in so plovna v pravem pomenu besede šele na tujih tleh! V kolikor so te vode plovne že na naših tleh, pa same na sebi nimajo posebnega pomena. Tu bi bili izveti le Donava in Laba. Vse druge dobivajo svojo vrednost kakor vodne ceste šele v tujih državah. To pa je že samo na sebi vzrok, da se pri nas plovstvo na rekah ni povzpelo do nobene veljave in da isto le žrtvatori. To se kaj jasno vidi na 60 let stari podonavski paroplovni družbi, katera — vzlic vsej podpori od strani države — ne more ne živeti ne umreti, odkar so pritiskale angleške, rumunske, ruske in druge plovne družbe in nazadnje še ogerska parobrodna družba. Z drugimi besedami: v nas je plovstvo po internih vodah slabo razvito in ne more tekmovali niti tam, kjer smo že od nekdaj brodarili, kjer smo mi bili prej, in so drugi prišli še le pozneje. Kaj bo še le tam, kjer mi nastopimo kakor novinci (če sploh pride

do tega?! nasproti močnim, dobro organiziranim družbam, ki so vrhu vsega še izdatno subvencionirane od dotičnih držav, ali pa so celo naravnost državna podjetja, dočim pri nas niti poštenega brodarstva ne bodo imeli?!

Politični pregled.

TRST, 17. marca 1900.

K položaju. Neki člen češkega plemstva piše v »Information«, da so v njegovih krogih jako zadovoljni z vedenjem Mladočehov. Okolnost, da se je predloga o kontingentu novincev mogla rešiti in da proti volitvi v delegacije ni prigovora, je pozicijo Čehov jako zboljšala, a tudi plemstvu je položaj olajšan. Mladočehi so dokazali, da imajo politični takt in da vedo ceniti zavezništvo drugih skupin. Sedaj je vse na vladi ležeče. Ako ne bo znala zlomiti odpora Nemcev proti uvedanju češkega notranjega uradnega jezika, jo mora pobijati vsa desnica. Ta zahteva Mladočehov je domača stvar Čehov in Nemcev ne briga čisto nič, kako se uraduje v sklenjenem območju češkega jezika. Čehi so si zaslužili simpatije in tudi v bodoče ne bodo zahtevali od vlade nič nepravilnega. Ali, ako bo meseca maja, ko se državni zbor snide zopet, še nadalje trajalo sedanje krivično stanje in ne bo storjen noben odločilen korak v vprašanju češkega uradnega jezika, potem pa bo tudi z zmernostjo Čehov pri kraju, potem nastopi tudi plemstvo z vso energijo za to opravičeno zahtevo Čehov! S potrpljenjem bo potem pri kraju.

Istemu listu pišejo tudi iz čeških krogov, da Čehi ne bodo mogli ustreči želji Jugoslovancev, da namreč gospodarskih vprašanj ne bi obstruirali. Res da je sicer, da so tudi Jugoslovani interesirani na dotičnih gospodarskih predlogih, in Čehi so tudi, ali vendar so Nemei najbolj interesirani, oziroma kapitalisti, stoječi za Nemei. Posojilo 500 milijonov bo tako delovalo na izvestne milijonarje, da že namignejo svojim zaupnikom, naj se pokažejo popustljiveje glede češkega notranjega jezika. Češki zaupnik v »Information« zaključuje: Hipno zapostavljanje gospodarskih interesov od strani Čehov in Slovencev je torej v pospeševanje narodnih interesov, in ne bo trajalo dolgo, ker, kakor znano, nemški kapitalisti ne morejo dolgo viseti v skrbeh, ko gre za dobro kupčijo s kakim posojilom.

kateremu je kasneje izključno posvetil svoj trud. Marljivo je sodeloval pri »Novicah«, pri »Slovenskem Glasniku«, pri »Zori« in pri »Slovenskem Narodu«. Stal je ob zibel »Kresa« in zanj napisal več krasnih sestavkov. Pod njegovimi avspicijami je ngledala beli dan znana »Antologija« slovenskih najlepših pesmotvorov v nemškem prevodu; sam ji je napisal vznesen uvod, pravi panegirik na slovansko pesništvo. Z velikim vspehom je deloval pri raznih nemških znanstvenih listih in jih obogatil z marsikaterim dragocenim plodom svojega duha.

Glavno Krekovo delo pa je njegova »Einleitung in die slavische Literaturgeschichte«. Kakor se je pravi Dobrovski s svojo staroslovensko slovnico, kakor se je ovekovečil Miklošič s svojo primerjalno gramatiko vseh slovanskih jezikov, tako si je današnji slavljence postavil v slovanski filologiji trajen spomenik s svojo epohalno »Einleitung«, ki je in bo še dolgo repertorij vsakega slavista. S tem delom je stopil prof. Krek mej prve slovanske učnjake in proslavil ne-le sebe, temveč tudi naše slovansko ime širom slovanskega sveta in daleč preko mej njegovih. Slovanski in tuji učenjaki so proučevali njegovo delo, prevajali je na tuje jezike in se po Krekovem

vzgladu utopili v popolnoma novo vedo: v slovansko tradicionalno literaturo. Obširneje govoriti o tem Krekovem delu, ni treba; saj je vsakemu kolikor toliko znano. Kedo se pač ne spominja veličastne slike, ki jo podaja Krek v prvem oddelku svoje »Einleitung« o pravadni slovanski kulturi, in kedo še ni z navdušenjem čital drugega oddelka, kjer se pred čitateljem razgrinja brezmejno bogastvo slovanskega tradicionalnega slovstva?!

Delovanje Kreka-učenjaka je tesno zvezano z delovanjem Kreka-profesorja. Kakor Hattala v Pragi in kakor Miklošič na Dunaji, tako je Krek osnoval v Gradci slovansko stolico. Koliko truda in napora ga je to stalo! Orati je moral ledino, a premagal je vse ovire. Njegova velika pridobitev je tudi slovanski seminar na graškem vseučilišču in osnove strokovne knjižnice. In s Krekovim imenom je nerazdružno zvezana ustanovitev druge slavistične stolice v Gradci s posebnim ozirom na slovanski jezik in slovansko slovstvo. Krek se ni strašil ni zaprek ni velikega napora, dokler ni dosegel imenovane stolice. In bil je to zanj pač najboljši dan, ko se je s te nove stolice oglašilo slovansko predavanje v slovanskem jeziku.

Iz drž. zbora. Na napade Schönererja na predsednika Fuchsa v večerajnji seji zbornice poslancev — glej brzojavko v večerajnji »Edinosti« — je odgovoril poslednji, da bi se čutil žaljenega, ako ne bi bili prišli od Schönererja in bi bil reagiral energično. Ali Schönerer ni oseba, ki bi mogla razžaliti, zato ne odgovarja. Ta odgovor pa je zopet silno razvnel trabanta Schönererjeva, posl. Türka in Iro.

V imenu obrtnega odseka je izjavil poslanec Zallinger, da z zadoščenjem pozdravlja načrt zakona, tičeči se krošnjarstva. Noče pa zahtevati, da se obrtni odsek proglasi permanentnim, to pa z ozirom na vladino izjavo, ča se državni zbor že v maju snide zopet. Takrat hoče staviti ta predlog.

Posl. Dobernig je očital Mladočehom, da zavlačujejo železniško predlogo, in se mu dozdeva, da hočejo s tem predmetom napraviti narodno kupčijo.

Posl. Türk se je zavaroval proti temu, da bi se vršile volitve v delegacije in je predlagal, naj se ta točka odstavi z dnevega reda. Ta predlog je bil odklonjen.

V večerji seji so se vršile volitve v delegacije. Za Primorje so bili izvoljeni: za Trst Mauroner, namestnik d'Angeli; za Gorico-Gradiščansko Lenassi, namestnik Verze-guassi; za Istro Gambini, namestnik Rizzi. Med došlimi spisi sti bili dve interpelaciji Spinčićevi, jedna radi zapostavljanja slovenskega jezika na trgovskem sodišču v Trstu in druga radi rabe deželnih jezikov na c. kr. oblastih v Primorju. Posl. Biankini je interpeliral ministra za trgovino in za finance radi podaljšanja veljavnosti zakona o podporah trgovinski mornarici za 5 let.

V zbornici poslancev v Berlinu. je bil večeraj v razgovoru predmet, ki je v zvezi s predmetom, o katerem govori naš današnji uvodni članek. V razpravi o proračunu ministerstva javnih del je minister Thielen v odgovoru na neko interpelacijo pojasnil, da projekt kanala med Reno in Labo zahteva natančnih studij, tehniških in gospodarskih. Tehnične studije so že dovršene, gospodarske pa se še le vrše. Ne more torej še določiti dneva, kadaj predloži dotični načrt zakona. Na neko opazko je še zatrdil minister Thielen, da gledé tega vprašanja vlada v ministerstvu popolno soglasje.

O razmerah v Italiji piše zagrebški »Obzor« in vprašuje: Kaj je to, kar se da-

Kakor akademični učitelj je deloval za svoj predmet ne le z umom, temveč tudi s sreem, s pravim navdušenjem. Vzgojil je rod vrlih slovanskih in hrvatskih profesorjev, kateri nadaljujejo njegove tradicije in izmed katerih jih danes že več na polji slavistike uživa glas učenjakov.

Žalostna je prikazen v Sloveniji, da premnogo slovanskih sinov zatajuje svoj narod, kedar so dospeli do količaja boljšega socialnega mesta. Krek se je po svoji nadarjenosti in neumorni pridnosti kakor sin bornih kmetijskih voditeljev povzpelo do častne službe vseučiliškega profesorja.

(Zvršetak pride.)

Moja prijateljica.

Piše Kopriva. 10

Učiteljico slovensčine, ki je pa bila že bolj stara, smo imele istotako rade. Mater Mihaela se je zvala, a me smo jo klicale »Mihelček« in ji vsako uro posebej nadele drugih laskavih, dobrikajočih imen. Njen resni, blagi obraz je bil neizrečno mil in blag v svojem vedno je enakem, nekaljivem miru. Vsaka njena kretnja je izražala plemenitost in mir; in glas in pogled in vsa ona, — prava personifikacija miru.

PODLISTEK.

Šestdesetletnica vsenčiliškega profesorja dr. Gregorija Kreka.

Mlada svoja leta je preživel današnji slavljence v tisti žalostni dobi, ko je po kratkem času slobode absolutizem nesrečnega spomina legel kakor mora na avstrijske, posebej na slovanske narode. Ali čut donovinski, ki se je tako krepko vzbudil leta osemindesetega, ta ni podlegel absolutizmu; tlel je naprej in naprej, da bi zopet o pravem času kakor mogoče plamen vzbuknil na dan. Posebno živahno se je razvijalo rodoljubno gibanje mej mladimi močmi, ki so se tedaj, mej letom petdesetim in šestdesetim, šolali na ljubljanski gimnaziji. Pohajali so tedaj gimnazijo v Ljubljani naši odlični mošje: Stritar, Erjavce, Tušek, Jenko, Mencinger, Zarnik in dr. Nekaj let za njimi je bil naš slavljence in isto žareče domoljubje, ki je prevevalo preje imenovane, osvojilo je tudi njega.

Kakor mladenič že je prijel za pero in skladal mične pesnice, polne ljubezni do domovine, polne občudovanja do čarnega domačega sveta. Pa že tedaj se je začel zanimati za narodno blago, torej za predmet,

nes igra v Italiji? Je-li drama, je-li tragedija, je-li komedija? Teško bi bilo odgovoriti. Italiji nam ponuja prizor nečesa, ki je zmes komičnosti in tragičnosti. Komična je megalomanija Italijanov; komična je, ali tragična je ob enem usoda, v kateri se nahajajo. Že teden dni stoji parlament pri prvem § dekreta zakona, ki je v razpravi in ki malone uničuje pravo združevanje. Naperjen je za sedaj pravi agitacijam socialistov, republikancev in klerikalev, ali njega določbe bi se mogle danes jutri obrniti proti katerisibodi stranki. Zato se predlagajo spremembe od raznih strani. Ali, če bodo vsprejete, bila bi to nezaupnica vladi. Kaj potem? V tem je nevarnost za Italijo, kajti v parlamentu vlada popolna konfuzija. Od kje vzeti večino, katera stranka naj pride na krmilo? Jedinii socialisti in republikanci vedo, kaj hočejo, jedino oni so na čistem se svojim programom. A ravno v tem je nevarnost za ustanove države in državno življenje. Zato je položaj jako kritičen.

Tržaške vesti.

Politično društvo »Edinost« priredi naslednje volilne shode: V nedeljo dne 18. t. m.: na Opčinah ob 4. uri pop. v dvorani gostilne Pavla Zorko in v Trebčah ob 3½ uri pop. v gostilni Martina Kralja; na dan sv. Jožefa, dne 19. t. m. pa na Proseku ob 4. uri pop. v gostilni Lukša; v Barkovljah ob 4. uri pop. v dvorani »Narodnega doma«. Na dnevnem redu bo razgovor o volitvah ter proglašenje kandidata za dotične okraje.

Gg. volilci naj se torej v obilem številu udeležijo teh shodov.

Trst ni italijanski! Dajte nam naše pravo! Pišejo nam: Marsikateri se gotovo čudi, kako je vendar to mogoče, da se v mestu, kjer biva tretjina prebivalcev naše slovanske narodnosti, niti takov zavod, kakoršen je c. kr. pošta, ne more poslati na stališče enakopravnosti. To mora vendar priznati vsakdo, da v Trstu ne obstoji samo jedna stranka in ne biva samo ena narodnost; mesto je obljudeno z različnimi narodi, provincija je pa po veliki večini slovanska. A tudi v mestu samem so avtohtoni Italijani in Slovani. Italijanski tako imenovani liberalci govorijo sicer, da Trst ni slovanski, temveč da je njihov; ali naj se pogleda le malo po glavnih točkah tržaškega življenja, pa je jasno takoj, da tu je le površina italijanska, ali jedro ni le italijansko, ampak je tudi slovansko in bolj slovansko, nego pa italijansko. Saj tistih priseljencev iz obmorskih mest Istre in Dalmacije, ki so le slovanski renegati, in pa »ritepencev iz lačne Italije ni smeti prištevati med avtohtono prebivalstvo tržaško.

C. kr. ravnateljstvo trž. pošte gotovo dobro ve, da v vsej okolici tržaški biva slovanski rod, ki tudi sme zahtevati po vsej pravici: Slovani smo, zahtevamo torej, da nam tudi dajo slovanske napise v našem rojstnem kraju, in da nam dajo tudi slovanski pečat na naši pošti.

C. kr. ravnateljstvo naj nam ne krati naših narodnih pravic, marveč pripomore, da enkrat zmaga načelo enakopravnosti med obema narodnostima. Proti tej zahtevi naši

Sošolke niso bile dobre, posebno starejše gojenke so vedno zaničljivo in prezirajoče ravnale z nami mlajšimi. »Geh! Fratz!« to se je glasilo povsod in vedno v vseh tonih. Med mlajšimi nas je bilo ipak nekaj »s kmetov« z okornimi čevlji in nelepno obleko, ali starejše so nosile vse gosposko obleko in fine čizme. In bile so prav gizdave vse povprek. Kodrale so si lase in se stiskale čez pas, da si je bilo to prav za prav prepovedano. Mlajše so pravile med seboj, da jedo »die Grossen« kredo in svinčnike, da bi bile bolj tanke, da hodijo / steznikom spat in tekmujejo, katera ima manj centimetrov obsega. O, bilo je veliko nevoščljivosti, zavisti in hinavščine med velikimi in malimi v samostanu. Čudovito je bilo, kako smo znale opazovati in kombinirati.

O otroci so zviti in pametni, vidijo in slišijo več, nego se misli.

No, v moje in vsega konvikta neopisno veselje so prišle počitnice in naša čreda se je razpršila v par dneh na vse vetrove.

Doma niso nič boljše ravnali z menoj, nego prej, a imela sem vsaj vrt in svojo lepe smreke. Pri učiteljevih sem dobivala knjig

z. in pregreška žaljenja javnih funkcionarjev. Dne 12. decembra sta sedela z nekim Petrom Klunom v gostilni »All'Alba«. Tam sta se bila sporekla in si tudi nekaj zrahljala kosti. Vendar sta se umirila slednjič. No, nekdo je obvestil redarje, da ima Perossi nož. Redarja sta prišla, da bi ga aretirala, Perossi pa se je upiral in ni hotel iti žnjima. Vrgel se je na tla in je bil s pestmi okoli sebe. Še le potem, ko sta prišla še dva stražarja na pomoč, so mogli razsrjenca spraviti na in-spektorat. Na večerajšnji razpravi se je obtoženec izgovarjal, da je bil popolnoma pijan. Ni mu pomagalo, dobil je prisojenih 15 mesecev težke ječe.

Sedem nesreč se je dogodilo včeraj v ladijsku pri sv. Marku. Pod dvema delavcema se je podrl kake 4 metre visok most na nekem parniku, ki je v zgradbi. Jeden delavec se je pobil nevarno in so ga spravili v bolnišnico. — Na nekem drugem parniku je padel z mostu neki 14-letni deček. — 21-letnega Ivana Cocons je stroj zgrabil za prst in ga razmesaril. — 54-letni mehanik Fran Jelusič je prišel s prsti v škarje za pleh. Razmesarilo mu je dva prsta. — Nekemu kovaču je padlo težko kladivo na nogo. — Mehanik Štefan Petnik se je o padu poškodoval nogo. — Slednjič je 30-letnega kovača Frana Nassiguera zadelo težko kladivo na levo roko in ga močno poškodovalo.

Bogata »ubožica«. V hiši št. 4. v ulici Seorzeria je živela neka 83-letna ženica imenom Anna Comelli. Vsi so sodili o njej, da je pač videla nekaj boljših dni, a sedaj da je ubožica. V nedeljo jej je prišlo slabo in kmalo je ni bilo več. Došli so organi polije in došel je žnjimi tudi notar, ki se je takoj lotil dela, da napravi inventar o tem, kar je ostavila. Ljudje so zmajevali z glavo, mene, da je to nepotrebno početje. Kako so se motili in kako so gledali debelo, ko so čuli, da so v neki omari našli šestinpetdeset tisoč kron, deloma v gotovini deloma v vrednostnih papirjih. Notar je vzel to vrednost v svoje virstvo in je odredil vse potrebno za to — bogato ubožico.

Nagovor predsednice ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda ge. Poničvarjeve na občnem zboru minole nedelje se je glasil:

Dovolite, častite družabnice, da se Vam zahvalim v imenu novoizvoljenega odbora za čast in zaupanje, ki ste nam je skazale s tem, da ste nas izvolile. Odborniška čast sicer ni lahka in prijetna, vendar pa hočemo vstrajati in delati se sladko zavestjo, da obroditi naš trud stoteren sad. Saj če pogledamo le nekaj let nazaj, vidimo, da smo napredovali, bodisi na političnem, literarnem in kulturnem polju. A, kar imamo in kar smo dosegli, pridobili smo si sami, s svojo pridnostjo, vstrajnostjo, s svojo železno voljo. Ne moremo se sicer ponasati se slavno zgodovinsko minolostjo, a upati in verovati smemo in hočemo v vedno boljšo bodočnost. Kako ne bi torej ljubile tudi me tako čvrstega in krepkega, če tudi malega naroda! In ravno zato, ker je mal, oklenimo se ga tem srčneje! Združimo svoje moči v skupno delovanje, kajti le v slogi je moč!

Da složno delo res uspeva, priča nam je ponosno šolsko poslopje pri sv. Jakobu. Kjer je bil pred 12 let le mal otroški vrtec, je zdaj štirirazredna deška in dekliška šola. Tu je naša postojanka, tu je naša trdnjava, iz katere nam je izišlo že sto in sto mladeničev in deklet. Ti vsi pa so naši. Da, naši so, saj jih je izgojila naša požrtvovalnost! Ve vse ste pripomogle s svojimi darovi, da se je osnula, ter da se vzdržuje ona slovenska šola! —

Da ni blagih radodarnih sre Slovencev, koliko mladine bi bilo zgubljene! In čuda ni, če se posamičniki pogubljajo v tem silnem morju tujinstva! Res da je tu mnogo vrlih slovenskih duštev, katera zbirajo okoli sebe slovensko mladino, a kaj pomaga, če ni nikake podlage! Slovenska šola daje temelj uma in — sreča, a na tem temelju zidajo lahko potem društva. Šola pri sv. Jakobu pa ne zadošča več, temveč skrbeti je treba, da se ta poveča in ustanove še otroški vrtec po okolici, kjer jih ni še. Zato pa treba denarja in zopet denarja. Ostanite torej zveste vse naši družbi ter spominjajte se je v nesreči in sreči, v veselih in žalostnih slučajih življenja.

Družba naj bo tako tesno spojena z našim bitjem, da niti nismo srečne, ako nismo izvršile kaj družbi v prid bodisi, da smo pridobile kako družabnico, bodisi da smo kaj nabrale za družbo ali da nam je prišla kaka

na posodo, kolikor se mi je hotelo. Čitala sem vse vprek, kar mi je prišlo v roke tiskarstva. Z desetimi leti sem prečitala vso občno zgodovino, ki jo je izdala družba sv. Mohorja, in še Tavčarjev »slovenski pravnik« ni bil varen pred menoj. In Vrtec, večernic, pravljice in povesti cele gromade.

Moja oče je takrat čital Jurčiča. Mene so lepo rdeče vezane knjige mikale bolj, nego med, a oče jih je imel vedno pod ključem. Nekdaj pa je pozabil en zvezek na mizi. Seveda sem to takoj opazila in hajd s knjigo pod pazduho in na vrt. Najprvo sem čitala pod smrekami, a hkrati se mi ni ni zdelo več dovolj varno. Splezala sem čez plot in se namestila v senci onkraj ograje na malem gričku. Legla sem na dolgo, zasadila komolec v travo, podprla s pestmi podbradek in čitala, čitala »Desetega brata« kar na dušek. No, soseda ni hotela. Naenkrat se je dolga, bela roka stegnila čez mojo glavo in hlap! moja knjiga je bila proč. Bil je oskrbnik. Pošteno me je zatožil očetu in jaz sem jedno celo popoldne klečala na stopnicah in če sem se le za trenutek skušala nekoliko odpočiti na petah, me je koj pošten materin sunek spravil kvišku.

(Pride še.)

srečna misel, s katero kaj pripomoremo. Ne mislimo nikoli, da smo storile preveč, in če bi tudi žrtvovali vse svoje moči, vse svoje premoženje, še ni dovolj.

Zato delajmo vse brez počitka, delajmo in hitimo naprej. Ali hočemo res biti vedno le pepeluške brez lastne volje, brez življenja? Pokažimo, da se zavedamo! Vsaj tukaj, v tej družbi bodimo prve! Prve po številu, prve po delovanju, prve po iznajdljivosti. Saj je ljubezen tako iznajdljiva! In me, ki pravimo, da ljubimo družbo, ali ne bomo mislile, kako jej je izdatno pomagati?!

Tu rešujmo žensko vprašanje! Tu naj tekmuje vsaka, da vidimo, ali se zaveda svojega poklica kakor žena, svoje naloge kakor narodnjakinja, in svoje dolžnosti kakor ud človeške družbe! Dolžnost imamo vse enako, da čuvamo in delamo! Prosim vas: ne čakajte vsega od odbora, bodisi za Ciril-Metodijski dar, bodisi za božičnico.

Vsaka družabnica naj dela, nabira, vspehuje v svojem krogu, med svojimi znanci in prijatelji, a odbor bodi sredotočje vsemu delovanju! Vse torej čvrsto na delo, a naše geslo, naš cilj bodita: Ciril in Metod!

Vesti iz Kranjske.

* **Pogorel panorama.** V Lattermanovem drevoredu v Ljubljani je v četrtek popoldne pogorel panorama Oskarja Giegerja. Ogenj je nastal vsled eksploziranja petrolejne svetilke, ki je padla na tla. Ko so prišli gasilci, stali so le še koli. Gledaleci, ki so bili v panorami, ki je nastal ogenj, so se še pravočasno rešili. Posestnik panorama ni bil zavarovan in ima škode 2000 K.

* **Ustrelil se je v Kranju** predsi-nočnem okrajni komisar gosp. Avgust pl. Fladung; ki je bil jako priljubljen uradnik. Vzrok samomoru ni natančno znan. Čuden slučaj je, da si je tekom sedmih let že tretji uradnik glavarstva kranjskega končal življenje.

* **Domače slikarstvo.** V izložbi gg. Gričarja in Mejača v Ljubljani je razstavljen portret, katerega je izdelal ljubljancin g. Karol Kramaršič. Portret je jako dobro pogojen, da si je posnet po fotografiji napravljeni že pred 12 leti. G. Kramaršič je samouk, zбоk česar njegovo vztrajno strem-ljenje po vedno lepšem napredovanju zaslu-žuje tem večjega priznanja.

»Slov. Narod«.

Vesti iz Koroške.

Utonil je v Volsbergu neki huzar. Ali zna slovensko? Za sodnj-skega pristava v Dobrlivsi je nastavljen gosp. A. Kessler. »Mir« vprašuje: »Ali zna slovensko?«

Električno razsvetljavo dobi Celovec. Tako je sklenil celovski mestni zbor v seji dne 9. t. m. Dotična dela se izroče tvrdki Ganz in tov. Vodno moč vzamejo pri Tomanu ob Krki. Delo bo dovršeno do poletja l. 1902.

Detomori. Terezija Lavsekar, dekla pri Mačku na Preblah poleg Kotmarevasi, je porodila po noči 11. marea dete možkega spola, je zadavila in skrila v skrinji. Zjutraj je naprosila gospodarja, naj bi jo peljal v njeno domačo občino in gospodar je že zapregel konja. A domačim se je vendar vsa stvar zdela nekam čudna in ker je dekla šla še v skrinjo, da bi se bolje oblekla, šli so za njo. Ko je zopet odšla, odprli so skrinjo ter našli v njej zadavljenega otroka, zavitega v deklini obleki. Detomorilko so izročili orožnikom.

»Deutsche Nationalität«. V Pliberku sta razpisani službi občinskega sluga in stražnika. V razpisu pa se zahteva od prosilcev »tajče nacionalitet« poleg znanja slovenskega jezika. To pa baje zato, ker pliberški »nemški« očetje neobhodno potrebujejo človeka, ki jih poučuje v nemščini, kajti vsi so pristnih slovenskih kostij in sam »heil«, ki ga znajo vrlo dobro na pamet, vendar ne zadostuje na uradovanju. Sluga in policaj morata torej vsekako znati prvotni jezik mestnih očetov, da se moreta meniti ž njimi in da se vsaka stvar more spraviti v pošteno uradno obliko. »Tajče nacionalitet« — ko bi se to vsaj dalo kupiti, kakor se kupi — »Narrenkostum«!

Vesti iz Štajerske.

— Demonstracije na vseučilišču v Gradcu proti poštenemu profesorju Frischaufer so se predvčerajšnjem ponovile. Ko je dovršil predavanje, ga je mnogo nemških dijakov pričakovalo v vestibulu. Dijaki so Frischaufer sledili na ulico žvižgače in kričaje za njim »Pfui!«, »Abzug!«, »Sluga!«. Na zdar! tako, da se je proganjani moral zopet obrniti in vrniti zopet na vseučilišče, kjer sta ga rektor in neki profesor vzela v svojo sredo, da ga rešita pred izbruhi nemške nestrpnosti.

— Umrli je v Konjicah dne 14. marca gospa Marija Šepičeva roj. Janežič, blaga in narodna žena. P. n. d.

— Pred mariborskem porotnim sodiščem je bila te dni obsojena 20-letna kajzarska hči Neža Ploj iz Nadvičca, ker je dne 18. oktobra m. l. umorila svoje nezakonsko dete ter je zakopala v gozdu. Dobila je 5 let ječe poostrene s postom vsaki mesec.

— Čudno naključje. Lanjsko leto je celjski ključar Benesch, z drugimi Nemci vred, razdivljen od škodoželjnosti iz narodnega sovražstva, gledal kako je celjska fakinaža pobijala okna na dr. Srnečevi hiši. Te dni pa je bila Beneschova hiša na dražbi prodana in prišla je v roke — dr. Srneča! Tako se vrti dogodkov kolo.

— Zadruga z železnino »Merkur« v Celju se je vsled neprestanih molodovanj nemških Celjanov pri vladnih osebah izbrisala iz zadrugskega vpisnika. No, vsled tega trgovini pač še ne bi je zadnja ura in »Merkur« bo lahko vspeval tudi brez naslova »zadruga«.

Razne vesti.

Verska blaznost. Neka rodbina v vasi Kornilovka je postala žrtev verske blaznosti ter so na odredbo kijevskega guvernerja njene ude prepeljali v norišnico. Najprvo se je bolezen prišla žene in hčere, ki sti se v svoji blaznosti spravili na to, da požgata posestvo in vse premoženje. Nekega dne je zaslislal kmetov sosed, ki mu je bil ob enem brat, grozen krik na sosednjem dvorišču. Ko je prihitel na mesto, je videl, kako se njegov brat, čisto nag, valja po snegu s svojim 17-letnim sinom, katerega je skušal zadaviti na vsaki način. Na drugem kraju pa sta v snegu ležala dva mlajša otroka brez znamenja življenja, a mati in hči sta ležali poleg njiju ter neprenehoma čitali molitve in se prekriževali. Do smrti prestrašen brat je na vprašanje, kaj naj pomeni vsa ta groza, dobil odgovor, da hoče izvršiti darovanje po vzvišenem vzgledu Izaka. O tem je kazal, da tudi lastnemu bratu ne misli priznati in ta je komaj ušel njegovi roki. Tekel je k sosedom po pomoč in končno se jim je vendar posrečilo 17letnega sina rešiti gotove smrti, kajti oče je imel grozno moč. Eno dveletno dete je bilo grozno zdelano. V svoji besnosti je kmet umoril tudi enega psa.

Italijanski orožnik — ropar. Na čuden način je poskušal neki orožnik oropati davkarja Giacomo Giachinos v kraju Ivrea. Ob 2. uri zjutraj je potrkal na vrata pri omenjenem davkarju in ko mu je istega sestra prišla odpirati, zahteval je, naj takoj pokliče svojega brata, ter ga pošlje v orožniško vojašnico radi jako važnih stvari. Dekle pa je hotelo najprvo samo pogledati, kaj važnega bi bilo tamkaj. Ko sta prišla v neko ulico, hotel jo je orožnik objeti, a ko se je branila, jej je z jednim mahljajem prerezal vrat skoro čez in čez, da se je takoj zgrudila mrtva. Na to je zopet šel trkat na davkarjevo stanovanje ter zvalil tudi ženo, ki mu je prišla odpirati, da mu je sledila. A radi neke čudne temne slutnje se je vrnila ter poklicala svojega moža. Preje pa jo je karabinir zvito izprašal in izvedel od nje, da njen mož nosi ves denar seboj in da je tudi sedaj v posesti od 1500 lir. Ko se je torej davkar odpravil z njim na pot v vojašnico, zgrabil ga je orožnik v neki ulici, ter ga skušal podreti na tla. A davkar je bil močnejši in ko je orožnik videl, da ga ne zmore, padel je pred njim na kolena ter ga zaklinjal naj mu odpusti in naj ga ne ovadi. Ponudil mu je tudi svoje prijateljstvo in res sta se oba povrnila v davkarjevo stanovanje, kjer sta pila vino. Navdušeno sta trčnila in orožnik je objel svojega novega prijatelja ter ga poljubil..... isti trenotek pa se je tudi zasvetila britev v njegovi roki in prečno se je davkar zavedel položaja, imel je na vratu veliko rano. Vendar pa je še mogel klicati

na pomoč. Ko je orožnik videl, da mu je roparsko podjetje izpodletelo, je zbežal ter se v vojašnici ustrelil. Grozno mora res biti v deželi, kjer je orožnik ob enem — ropar, katerega javen uradnik poljublja. In to je obljubljena dežela našim neodrešenim!

Navihanost se je slabo sponesla petim mladeničem, ki so hoteli voditi za nos Angleže. Ti fantje so se namreč skrili na angleški parobrod »Gleenmowen«, ki je bil na Reki naložil konj za južno Afriko in so se hoteli z njim brezplačno peljati — Burom na pomoč. Angleži niso hoteli iti na ta »lim« in ko so jih našli, povrnil se je parobrod, ki je bil že 2 milj proč od Reke, nazaj v reško luko, kjer so navihance izkrcali in izročili policiji.

Dvoboj med gimnazijalci. V Schwäbisch Hall sta se dvojevala dva gimnazijaleca, ki sta imela še le po 18 let, in sicer zato, ker je eden dal drugemu — zaušnico. Oni, ki je dobil zaušnico, je zahteval takoj na to »vitežkega zadoščenja« in fanta sta se streljala na 15 korakov. Na tako daljavo seveda ni bilo težko zadeti in res je druga krogla zadela v prsa po zaušnici razžaljenega dijaka. Sedaj leži v »Diaconissenhaus« v Hallu in ima zadoščenje! Kroglice niso mogli še odstraniti.

Hči turškega sultana ubegla. Iz Carigrada poročajo, da je sultanova hči Haded z se ubegla s slavnim turškim pesnikom Nihadjarjem. V njenem spremstvu se nahaja tudi Riza, hči Osman paše. Sultan je vsled pobega svoje hčere globoko potrt.

»Lega nazionale« kje si?! V Berleziju na Italijanskem je taka le ljudska šola: Učni prostor je tako velik, da je v njem nastanjenih 30 konj, krav, mežgov in druge živine. Pri nas bi rekli jednostavno, da je to — hlev. V ta hlev torej hodi k šolskemu poduku 30 otrok, ki lepo sedijo na tleh. Za noge imajo napravljene luknje. Učitelj sliši na ime Pietro Gioveli, ima 100 kron letne plače in svobodno stanovanje v šoli — t. j. v hlevu. Niso-li to krasne šolske razmere v dvajsetem veku po Kristu?!

Hej »Lega nazionale!« pot pod noge pa hajd v deželo rumene polente! Kaj zidaš šolske palače v slovanskem Primorju, ko ti v lastni deželi pohaja mladina v šolo, ki je ob enem bivališče oslov in konjev?! Ali je pa morda hlev pravo svetišče — avite kulture? Tega pa si vendar ne moremo misliti!

Za kolesarje!

Spomlad je tu in z naravo vred se vzbujata tudi kolesarstvo in zimskega spanja. Kolesarji in kolesarice! Gotovo že delate načrt, kam da poletite s kolesom, ali po opravih, ali pa gledat in uživat naravne lepote in se zabavat v družbi dražih prijateljev. Da pa je vožnja prijetna, potrebuje kolesar na potu mnogo ugodnosti, katere mu hoče nuditi »Zveza slovenskih kolesarjev«, katere namen je, da kolesarstvo po možnosti podpira in povzdiga: bodisi s zboljšanjem cest, z zaznamovanjem nevarnih klancev, z napravo pomočnih postaj, kjer imajo členi zveze vse potrebne stvari za popraviljanje kolesa, kakor tudi prvo pomoč za slučaj zadobljenih ran brezplačno na razpolago (številno pomočnih postaj bo letos pomnoženo za 10), nadalje s zaznamovanjem dobrih gostiln, z izdajo športnega lista itd.

Da pa bo Z. S. K. mogla svojo nalogo uspešno izvrševati, treba ji je vpričo minimalne letne članarine 3 K vsestranske podpore. Zato se obrača odbor Z. S. K. do vseh narodnih biciklistov s prošnjo, da mu z obilnim pristopom omogočijo dosežati svoj smoter. Ker se z izdajo legitimacij za leto 1900 prične še v teku tega meseca, se vsa slovenska kolesarska društva opozarjajo, da nemudoma oglašajo svoje člene; oni kolesarji pa, v katerih okoliših ni nobenega biciklističnega kluba, naj oglašajo svoj pristop neposredno odboru »Zveze slovenskih kolesarjev« v Ljubljani. —

Brzovajna poročila.

Baronica Giskra umrla.

DUNAJ 17. (K. B.) Baronica Giskra, udova bivšega ministra, je umrla.

Avstrijski vojaški atašé v Parizu

PARIZ 17. (K. B.) »Journal des Débats« je izvedel od svojega korespondenta na Dunaju, da istotam na poučenem mestu ni nič znano o bližnjem predstojem imenovanju stotnika v generalnem štabu, grofa Herberta Herbersteinskega, vojnemu atašéjem na avstrijskem poslanstvu v Parizu.

Vall v Ueskleben.

CARIGRAD 16. (K. B.) Vali v Janini, Osman paša, je določen za valija v Skoplju.

Vojaške vaje na Ruskem.

CARIGRAD 16. (K. B.) Pozivanje rezervistov na vojaško službo v dveh ruskih vojnih okrajih, ki se je pa medčasno zopet zaustavilo, je pojašnjeno po namerjanih vajah v obsežju Moskva-Kijev, kakor tudi po potovanju carja v Livadijo v svrhu revije.

Vojna v južni Afriki.

General Clements prekoračil reko Oranje-River.

BEROLIN 16. (K. B.) Iz Londona je došla vest, da je general Clements prekoračil reko Oranje-River in se utaboril severno od reke. Buri da so bili iznenadjeni in se niso upirali.

Pojavi proti Angležem.

NEW-YORK 16. (K. B.) »Reuterjeva« pisarna javlja, da je imelo društvo »Coopers Umon« shod, ki je manifestiral svoje simpatije za Bure. Predsednik je rekel, da boju ne bo konca, dokler ne pade zadnji bur v obrambnem boju, ako Anglija ne priyoli v pošten in za Bure časten mir. Neki drugi govornik je strastno napadal Angleže, očitaje jim, da oborožujejo črnce proti Buram.

LONDON 16. (K. B.) V zbornici poslancev je drž. podtajnik Brodriek naznanil, da so v Draždanih na javnih ulicah napali angleške podanike, da so zasramovali angleško zastavo in napali anglikansko cerkev. Angleški zastopnik v Draždanih da je remonstriral in policija da stori vse potrebno, da se nadaljnje demonstracije preprečijo.

Med holandskim prebivalstvom vre.

LONDON 16. (K. B.) Zasebne vesti, došle iz Bloemfonteina, zatrjujejo, da vsprejem Angležev je bil povsem drugačen, nego za trjajo oficejna poročila. O navdušenju niti govora ni. Predajalnice so zaprte, ulice zapuščene. List »Times« pravijo, da si bodo morali Angleži vsako ped zemlje proti severu priboriti s krevjo.

BLOEMFONTEIN 16. (K. B.) Reuterjeva pisarna javlja: General Pretzmann je kakor guverner v Bloemfonteinu izdal proklamacijo, s katero se pozivljejo meščani v okrožju 10 milj, da pod kaznijo konfiskacije njih imetja položijo svoja orožja. Med holandskim prebivalstvom vlada velik nemir.

Francija v Aziji.

LONDON 17. (K. B.) »Times« z dne 16. t. m. ima sledečo vest iz Hongkonga: V Tonkingu zahteva novinstvo, da bi Francija anektirala Kwangtung in Hunan, ter izraža upanje, da je konferenca francoskega poslanika v Pekingju s konzularnimi uradniki iz obmejnih pokrajin znak za napredkom stremiče politike.

Utis proklamacije Robertsove.

LONDON 17. ob 12. uri 15. m. zjutraj. (K. B.) Lord Roberts je poslal včeraj na vojno ministerstvo depešo, ki se glasi: Polekorew je došel v Spruitfontein. Tako je v resnici napravljena zveza mej Boemfonteinom in Capstadtom po železnici. Moja proklamacija je napravila dober utis. Več sto Burgherjev se je izjavilo, da hočejo orožje odložiti ter se vrniti k svojemu delu. Neki komisar iz Basutolanda poroča, da hoče 800 Burgherjev iz Bloemfonteina in nekaj drugih delov vojnih čet iz Aliwalnortha, odložiti orožje, kakor hitro zvedo vsebino moje proklamacije.

Trgovina in promet.

Izvorni certifikati v trgovini z Italijo.

V italijanski zbornici je interpeliral posl. Morpurgo ministra za poljedelstvo in vnanje stvari, da-li hočeta — da se olajša trgovina med Italijo in Avstro-Ogersko — delati na to, da bodo pripoznani veljavnimi oni certifikati, ki jih izdajajo trgovinske zbornice o izvorigo blaga, ki se imajo izvoziti v Avstro-Ogersko (izvzemši vina), kakor so jih avstrijski carinarski uradi tudi pripoznavali vse do julija 1899. Na to je pojasnil podtajnik Fusinato, da je avstrijska vlada z izjavo od 26. julija 1898 izjavila, da takih certifikatov ne bo več pripoznavala. Italijanska vlada je zahtevala, da se morajo pripoznavati, ker so trgovinske zbornice lokalne oblasti. Stvar še ni rešena, na čemer pa ni kriva italijanska vlada. Le-ta da se bo vedno zanimala za to vprašanje.

Letošnja dividenda podonavske paroplovne družbe

znaša le 8 gold. Lani je bila še enkrat tolika.

Ceno železju

so ogerske družbe povišale za 1 krono na kvintal, okoristivši se tako na štrajkih v Avstriji.

Nevročljive poštnne pošiljkatve.

(Glej št. od minol. četrtka.)

Fran Sakser New-Jork, Leandro Rizzoli Modena, Frančiška Budigel Trst, Ignacij Zapletal Zadar, Anton Marinič Reka, N. Jurač Spljet, S. Goldberg Levov, Ludvik Messner Brüst, Anton Fröhlich Gradec, Fran Hormte Matzllinsdorf, Gyorgin Strohemz Budapest, Resi Bonsir Opatija, Marija Kosteecka Levov Simon Srdoč Iserlohn, Dionys Craigher Budapest, Marcheti Pulj, Karolina Meneguzzi Pordenone, Ivan Kuh Belak, Štefan Tomasetič, Leva (Ogersko), Ivan Pardvan Budapest, 2 pismi Jožef Gergurina Lazin (Ohio), Karolina Muzulin Znajm, Cante-Pomi Ricanquista (Amerika), Giudite Guero Lusiana, Valentin Bajt Kerestur, Ivan Veselinović Obravazzo, Anton Oraton Dunaj, Lovrene Ritenc Braddork, Jurij Koriecki Jesenice, Alojzij Šubic Ljubljana, Andrej Korasec Hüttenberg, Marija Gustinčič Morgan (Amerika), Jožef Goriup Novomesto, Anton Spelko Cleveland, Janko Predović Chicago, Lukas Čampa Cardinier (Amerika), Marija Vidie Dunaj, Alpi & Comp. Gorica, W. Schatzmayer, Beljak, Leop. v. Nellovich Dunaj, Josipina Zadnik Zagreb, W. Schatzmayer Beljak, Beck knjigarna Nördlingen, Fridrik Sanersoffer Berolin, S. M. Gärtner Budapest, Dorčič Postojna, Crevatin Pulj.

Prodaje kolonijalnega blaga.

(Brez carine).

od 9. marca 1900. do 16. marc 1900.

		50 kg.
1000 vreč kave Santos choice		49—
500 " " Santos razne		46—53—
25000 zabojev pomaranč	od K.	2—10—
3000 " limonov		3—7—
120 " mandelnov I. Puglia		70—85—

Zaloga v javnih skladiščih 16. marca 1900.

Kava	14675 metr. stotov
Poper	1060 " "
Škorjice (cimet)	1011 " "
Piment	1323 " "
Južno sadje	18415 " "
Olje	29024 " "
Vino (italijansko)	28922 " "

Trgovinske vesti.

Budimpešta 17. Pšenica za oktober K. 7.82 do 7.83. Pšenica za april K. 7.58 do 7.59 Rž za oktober K. 6.61 do 6.62. Rž za april K. 6.38 do 6.39 Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.30 do 5.31. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 4.96 do 4.97

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje dobro, trdno. Prodaja: 15.000 met. stot. obdržano. Vreme: lepo milo.

Hamburg 17. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.50 za maj 37.—, za september 37.75 za december 38.25 Denar.

Havre 15. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 44.50, za juli 50 k. frankov 44.—.

Dunajska borza dne 17. marca.

	včeraj.	danes
Državni dolg v papirju	99.20	99.20
" " v srebru	99.—	99.—
Avstrijska renta v zlatu	98.20	98.10
" " kronah 4%	99.45	99.45
Kreditne akcije	234.85	235.—
London 10 Lsr.	242.75	242.75
20 mark	23.64	23.64
Napoleoni	19.97	19.27
100 italijanskih lir	90.15	90.15
Cekini	11.37	11.37

Proti kašlju,

gribohu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri peclih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škatlicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

OBUVALA!

Pepi Kraševce

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosarlo pod ljudsko šolo).

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Poštno naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštnine prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se uljudno priporoča

Josip Stantič
čevljarjski mojster

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in cvetlicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Trstnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapetarij

od Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

M. AITE

Trgovina manufakturnega blaga

Trst. - Via Nuova - Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odjemalcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane snovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bele in barvana zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naroče za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cene odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubnej

M. Aite.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obretnje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom polnočie na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Objava.

Banka „SLAVIJA“ naznanja, da je vsled smrti gospoda Jakoba Lavrenčiča Bolgattija imenovala za njegovega naslednika kakor glavnega zastopnika „Slavije“ za Trst in okolico gospoda Hinka Gibertija katerega pisarna se nahaja v prvem nadstropji štv. 7, Via Canale, ter priporoča da se P. t. občinstvo obrača do njega v vseh banke „Slavije“ tičeih se zadevah.

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani

Ivan Hribar, ravnatelj.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 novč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elizabetne ulice 5.

Glasbena šola.

Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Cologna št. 2. I. nadstropje (za javnim vrtom) šolo za poučevanje sledečih predmetov: teorija, glasovir, petje, vse tamburaške instrumente, mandolin, vijola, čelo in violon (contrabas)

Natančnejša pojasnila daje podpisani vsaki dan od 11. do 12. ure predp. v zgoraj imenovanih prostorih. Pisma istotja. — Za vspešni in točni poduk jamčim. — Priporočuj se za obilno udeležbo beležim

udani

Hrabroslav Vogrič

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd.

tvrdke Wolfne & Weisz

na Dunaju

po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

Roberto Bambule

cvetličar

v Via delle Torri (Palača Diana).

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.

Uradne vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.

Poslušno-hran. račun št. 837.315.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 novč. po pošti 20 novč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in bladi.

V pušicah po 35 in 25 novč., po pošti 6 novč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornierjeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin Znideršič & Valenčič v Il. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga

vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svo to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

!!Nezaslišano!!

191 predmetov za samo

2. gld. 10 kr.

- 1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
- 1 pozlačena verižica.
- 1 krasen etui za smodke.
- 1 fino toaletno obrobjeno zrealo s pokrivalom.
- 1 notes vezan v angleško platno.
- 1 oprava zapestnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
- 1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanimi biseri.
- 1 zelo koristna pisalna oprava.
- 1 toaletno milo prijetne vonjave.
- 12 najboljših jeklenih peres.
- 25 finih pismenih zavitkov.
- 25 pol finega pismenega papirja in 50 koristnih pradetov za gospodinje.
- Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja samo za 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna trdka

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse št. 46.

Kar ne ugaja, se sprejema nazaj v teku 8 dni.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvo,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.

Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Poziv!

Tisto gospico iz Šklednja (?), ki mi je poslala že več pisem in razglednic brez podpisa, pozivljam, naj se drugikrat podpiše ali se drugače da upoznati.

Š. R.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20	pdp.	omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.—	"	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25	"	"	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.—	"	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	"	pošt.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45	pop.	omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	"	"	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	"	"	Benetke (via Červinjan in via Videm) Rim (via Bixij) naravnost.
6.25	"	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15	zvc.	brzovl.	Kormin
8.15	"	"	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45	"	meš.	Nabrežina, Videm, Benetke do Mürzuschlaga
9.45	"	"	(samo ob sredah) ekspres v Ostende
6.10	"	"	

Dohod v Trst:

6.56	pdp.	meš.	iz Mürzuschlaga, Beljaka itd.
7.33	"	"	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	"	brzovl.	iz Kormina
9.28	"	"	Dunaj, zveza s Pešto, Mühim
10.25	"	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
10.40	"	brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20	"	omn.	iz Benetk (via Červinjan)
5.35	pop.	pošt.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45	zvc.	omn.	iz Italije preko Kormina
8.30	"	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
9.—	"	"	Dunaj, zveza z Reko
11.35	"	omn.	iz Italije preko Kormina
10.38	pdp.	"	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30	pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	"	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50	pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	"	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	"	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05	pdp.	Divača
9.35	"	Pulj, Rovinj
11.15	"	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15	zvc.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	"	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	"	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih.)

Prva slovenska izdelovalnica mrežic

za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu

Piazza Negozianti in Via dell' Arsenale

Uvažujé geslo:

„Svoji k svojim“

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

Jakob Klemenc, zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča cenjenim odjemalcem svojo prodajalnico, preskrbljeno z manufakturnim blagom za spomlad in poletje, in združeno s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompl.

Havelok nepremotljiv od 10 do 16 gld.

Velik izbor suknega in bombažnega blaga za moške obleke, srajc iz zide, volne, lawn-tennis platna itd., zapestnic, ovratnikov, perila za moške, ovratnic v vseh barvah in formah, nogavic, rat, jopic vseh vrst, posebno za turisti in kolesarje, modnih predmetov, rokavic iz nitij in kože ter dežnikov.

VELIK IZBOR

narodnih in avstrijskih zastav, transparentov

z avstrijskim orlom

po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštnine prosto